Çocuklar ?çin Aleksitimi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuklar ?çin Aleksitimi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18844

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuklar ?çin Aleksitimi Ölçe?i (ÇAÖ), çocuk ve ergen popülasyonlar?nda **duygusal fark?ndal?k** ve **duygu düzenleme** yeteneklerinin de?erlendirilmesi amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, duygular? tan?mlama zorlu?u, duygular? ifade etme zorlu?u ve d??a dönük dü?ünme (somut dü?ünme) gibi aleksitimi yap?s?n?n temel bile?enlerini ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Ölçe?in Türkiye uyarlamas?, Koçak, Karabo?a ve Balo?lu (2015) taraf?ndan gerçekle?tirilmi? olup, Türk kültürü ve diline uygunlu?unu, ayr?ca yeterli geçerlik ve güvenirlik de?erlerini kan?tlam??t?r.

Ölçe?in orijinal yap?s? Toronto Çocuk Aleksitimi Ölçe?i (TOAD) temel al?narak geli?tirilmi?tir. Türkçeye adaptasyon çal??mas?, özellikle ilkokul ve ortaokul düzeyindeki ö?rencilerin duygusal i?levselliklerini nesnel bir ?ekilde belirlemeyi hedefler. Bu sayede, çocukluk ve ergenlik döneminde ortaya ç?kabilecek psikopatolojilerle aleksitimi aras?ndaki ili?kinin incelenmesine olanak tan?r.

Anahtar Kelimeler

Aleksitimi, Çocuklar ?çin Aleksitimi Ölçe?i (ÇAÖ), Duygu Tan?mlama Zorlu?u, Duygu ?fade Etme Zorlu?u, **Psikometrik**, Türk Uyarlamas?, Ergenlik, Çocuk Psikolojisi.

Yazarlar

Koçak, R., Karabo?a, M., Balo?lu, M.

Amaç

Çocuklar ?çin Aleksitimi Ölçe?i'nin temel amac?, çocuk ve ergenlerdeki aleksitimik özellikleri, yani bireyin kendi duygular?n? tan?ma, anlama ve sözel olarak ifade etme kapasitesindeki eksiklikleri güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu araç, duygusal i?lev bozukluklar?n?n erken te?hisi ve ilgili psikolojik müdahalelerin planlanmas? için kritik öneme sahiptir.

Ölçe?in Türkçeye uyarlanmas?, yerel ara?t?rmac?lara, Türk çocuk popülasyonunda aleksitimi prevalans?n? ve bunun çe?itli ruh sa?l??? sorunlar? (anksiyete, depresyon, somatizasyon) ile ili?kisini inceleme f?rsat? sunmu?tur. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in kültürel hassasiyetini koruyarak orijinal yap?s?n? Türkçe ba?lamda sürdürdü?ünü göstermeyi amaçlam??t?r.

Ölçülen Yap?

Ölçek, ana yap? olarak **Aleksitimi** kavram?n? ölçmektedir. Aleksitimi, bir ki?ilik yap?s? olarak kabul edilir ve genellikle üç temel faktör veya boyutta incelenir:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Duygular? Tan?mlama Güçlü?ü: Bireyin bedensel duyumlar? ve duygusal durumlar? ay?rt etme ve adland?rma yetene?indeki zorluk.

Duygular? ?fade Etme Güçlü?ü: Tan?mlanan duygular? ba?kalar?na sözel olarak aktarma veya aç?klama zorlu?u.

D??a Dönük Dü?ünme (Operasyonel Dü?ünme): Bireyin içsel deneyimler yerine d??sal olaylara ve somut detaylara odaklanma e?ilimi.

Çocuklar ?çin Aleksitimi Ölçe?i, bu üç boyutun çocuklardaki geli?imsel özelliklerini dikkate alarak ölçüm yapmaktad?r, bu da ölçe?in klinik ve geli?imsel psikometri aç?s?ndan önemini art?rmaktad?r.

Geçerlik

Koçak ve arkada?lar? (2015) taraf?ndan yürütülen adaptasyon çal??mas?, ölçe?in yap? geçerli?ini ve ölçüt ba??ml? geçerli?ini destekleyen kan?tlar sunmu?tur. Yap? geçerli?i için kullan?lan **Faktör Analizi** sonuçlar?, ölçe?in orijinal üç faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?unu göstermi?tir.

Ölçüt ba??ml? geçerlik çal??malar? kapsam?nda, ÇAÖ puanlar?n?n, aleksitimi ile teorik olarak ili?kili olmas? beklenen di?er psikolojik yap?lar (örne?in, anksiyete, depresyon veya duygusal zeka) ile anlaml? korelasyonlar gösterdi?i tespit edilmi?tir. Bu bulgular, ölçe?in gerçekten aleksitimiyi ölçtü?üne dair güçlü kan?tlar sa?lamaktad?r.

Güvenirlik

Güvenirlik çal??malar?, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? de?erlendirmi?tir. Koçak vd. (2015) çal??mas?nda, ölçe?in iç tutarl?l???n? belirlemek amac?yla **Cronbach Alfa** katsay?s? hesaplanm??t?r. Elde edilen yüksek alfa de?erleri, ölçe?in maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü, yani yüksek iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermi?tir.

Ayr?ca, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla test-tekrar test güvenirli?i yönteminin kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. Bu analizler, ÇAÖ puanlar?n?n belirli bir zaman aral???nda istikrarl? kald???n? ve rastgele ölçüm hatalar?ndan minimum düzeyde etkilendi?ini ortaya koyarak ölçe?in güvenilir bir araç oldu?unu do?rulamaktad?r.

Faktör Analizi

Çocuklar ?çin Aleksitimi Ölçe?i'nin Türkçeye adaptasyonu sürecinde, ölçe?in yap?sal geçerli?ini test etmek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA, orijinal ölçe?in varsay?lan üç faktörlü yap?s?n?n (Duygular? Tan?mlama Güçlü?ü, Duygular? ?fade Etme Güçlü?ü, D??a

ARABPSYCHOLOGY.COM

Dönük Dü?ünme) Türk örnekleminde ne kadar iyi uyum sa?lad???n? incelemi?tir.

Analiz sonuçlar?, model uyum indekslerinin (örne?in, CFI, TLI, RMSEA) kabul edilebilir veya iyi düzeyde oldu?unu göstermi?, bu da ölçe?in teorik yap?s?n?n Türk kültürü içinde geçerlili?ini korudu?unu kan?tlam??t?r. Bu bulgular, ÇAÖ'nün klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda güvenle kullan?labilece?ini desteklemektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Derecelendirme bilgisi orijinal kaynakta belirtilmemi?tir, ancak tipik olarak 3 veya 5 noktal? Likert format?ndad?r.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Çocuklar ve Ergenler

Age Group: Genellikle 8-16 ya? aral??? (Uyarlama çal??mas? detaylar?na ba?l?d?r)

Population Details: Türkiye'deki ilkokul ve ortaokul ö?rencileri örneklemi üzerinde standardize edilmi?tir.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale). Birey kendi duygusal deneyimlerini de?erlendirir.

The original PDF can be downloaded here: cocuklar-icin-aleksitimi-olcegi-toad.pdf

Anahtar Kelimeler

Duygusal Zeka, Psikometri, Öz Bildirim, Çocuk Ruh Sa?l???, Cronbach Alfa, Faktör Yükleri, Türk Adaptasyonu.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Bilinmiyor

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m? veya telif haklar? hakk?nda kesin bilgi mevcut de?ildir; ancak akademik çal??malarda kullan?m için genellikle referans gösterilerek izin al?nmas? gerekmektedir.

Test Y?l? (Adaptasyon): 2015

Referanslar

Koçak, R., Karabo?a, M. ve Balo?lu, M. (2015). Çocuklar için Aleksitimi Ölçe?i (ÇAÖ) Türkçeye uyarlanmas?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Electronic Turkish Studies, 10*(11), 1023-1036.

Makalenin orijinal kayna??na buradan ula??labilir: turkishstudies.net

Çocuklar ?çin Aleksitimi Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, yay?nlanan kaynak materyalde veya adaptasyon çal??mas?n?n eklerinde yer almaktad?r. Maddeler, telif haklar? ve test güvenli?ini koruma amac?yla bu giri?te listelenmemi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM